
Vergaderjaar 2007–2008

31 444 IIB

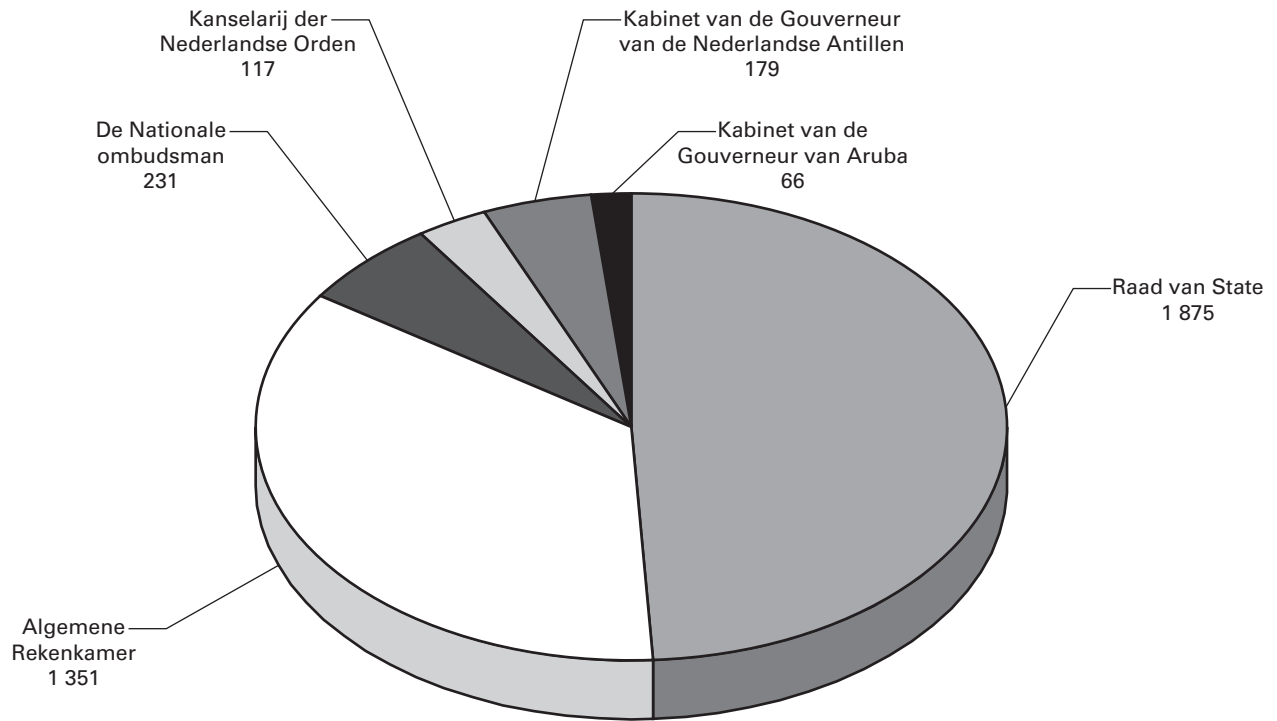
Jaarverslag en slotwet van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale Ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en van het kabinet van de Gouverneur van Aruba 2007

Nr. 1

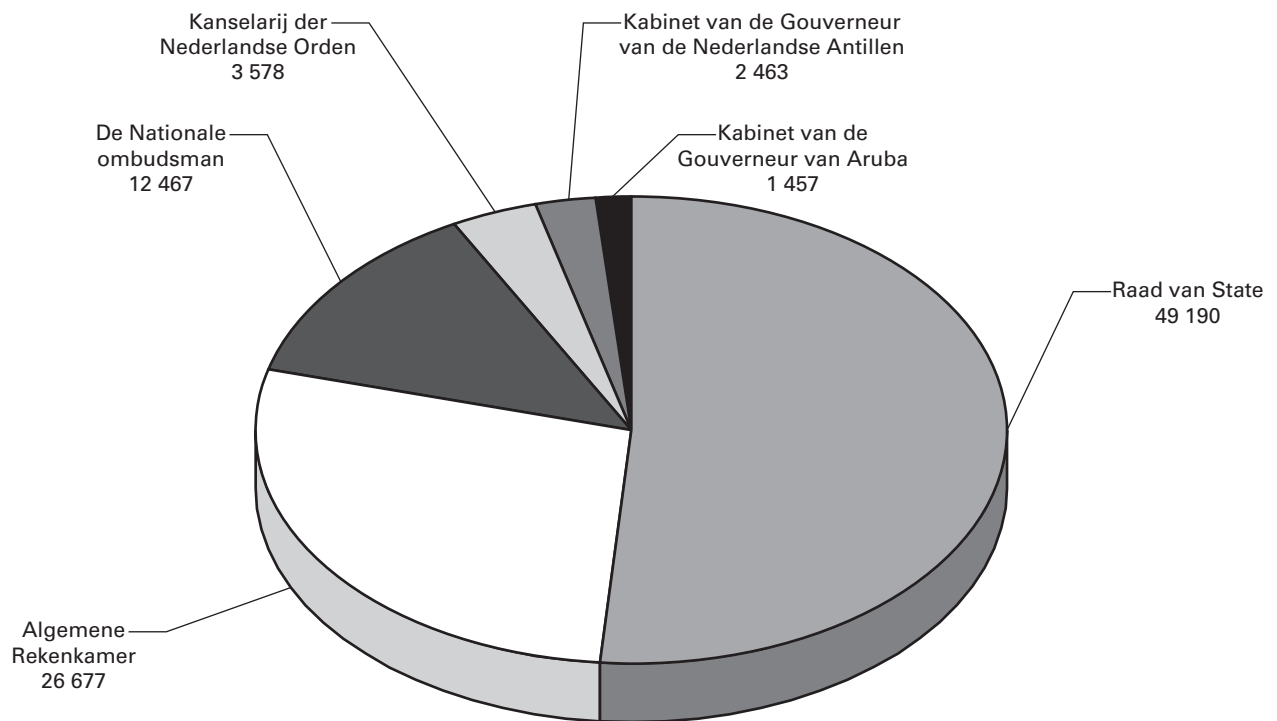
JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN STATE, DE ALGEMENE REKENKAMER, DE NATIONALE OMBUDSMAN, DE KANSELARIJ DER NEDERLANDSE ORDEN, HET KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN EN VAN HET KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN ARUBA 2007 (IIB)

Aangeboden 21 mei 2007

Ontvangsten (x € 1000)

Uitgaven (x € 1000)

**Inhoudsopgave Jaarverslag 2007 Overige Hoge Colleges
van Staat en Kabinetten (IIB)**

		blz.
A.	Algemeen	5
1.	Aanbieding en dechargeverlening	5
2.	Leeswijzer	10
B.	Beleidsverslag	11
3.	Tabel budgettaire gevolgen van beleid	11
4.	De artikelen	12
	1. Raad van State	12
	2. Algemene Rekenkamer	16
	3. De Nationale ombudsman	24
	4. Kanselarij der Nederlandse Orden	31
	5. Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	34
	6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	37
	10. Nominaal en onvoorzien	41
C.	Jaarrekening	42
5.	Verantwoordingsstaat	42
6.	Saldibalans	43

A. ALGEMEEN

1. AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bied ik het jaarverslag met betrekking tot de begroting van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB) over het jaar 2007 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties decharge te verlenen over het in het jaar 2007 gevoerde financiële beheer met betrekking tot de uitvoering van de begroting van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB).

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld van haar bevindingen en haar oordeel met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in de jaarverslagen;
- d. de departementale saldibalansen;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;

van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB). Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen, naast het onderhavige jaarverslag/de onderhavige jaarverslagen en het hierboven genoemde rapport van de Algemene Rekenkamer, de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2007; dit jaarverslag wordt separaat aangeboden.
- b. de slotwet van de Hoge Colleges van Staat, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB) over het jaar 2007; deze slotwet is als afzonderlijk kamerstuk gepubliceerd. Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen;

- c. Het rapport van de Algemene Rekenkamer over het jaar 2007 met betrekking tot de onderzoeken, bedoeld in artikel 83 van de Comptabiliteitswet 2001. Dit rapport, dat betrekking heeft op het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk, wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aangeboden.
- d. De verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2007 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2007 alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2007 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 84, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001). Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

2. LEESWIJZER

Opbouw Jaarverslag

Het jaarverslag over 2007 bestaat conform de regelgeving uit de volgende delen:

- A. een algemeen deel met o.a. dechargeverlening;
- B. een totaaltabel (IIB) budgettaire gevolgen van beleid;
- C. jaarrekening;

De paragraafindeling van de artikelen is als volgt:

- 1. Algemeen
- 2. Speerpunten 2007
- 3. Budgettaire gevolgen van beleid
- 3a. Financiële toelichting
- 3b. Beleidsmatige toelichting (tabel beleidsprestaties)
- 4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen
- 5. Bedrijfsvoeringparagraaf

Er is alleen een inhoudelijke toelichting gegeven bij opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke vastgestelde begroting 2007 en de realisatie 2007. Om de leesbaarheid van de artikelen te vergroten is ervoor gekozen om de bedrijfsvoeringparagraaf achter het betreffende artikel te plaatsen.

Rechtmatigheid

In 2007 zijn de tolerantiegrenzen voor de rechtmatigheid op hoofdstuk-niveau niet overschreden en is er sprake van een getrouw beeld. Een toelichting op de rechtmatigheid per College is te vinden in de bedrijfsvoeringparagraaf van ieder College.

Aanbevelingen Algemene Rekenkamer

Omdat in de Action Auditlijst 2007 die de Algemene Rekenkamer opstelde naar aanleiding van het rechtmatigheidsonderzoek voor begroting IIB geen onvolkomenheden zijn gemeld, is geen Bijlage Aanbevelingen Algemene Rekenkamer opgenomen. Voor ontwikkelingen ten aanzien van de bedrijfsvoering (waaronder de administratieve processen) wordt verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in de artikelen.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens

Onderzoek heeft uitgewezen dat bij de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten in 2007 geen sprake is geweest van beloning van functionarissen die het gemiddelde belastbare loon per jaar van de ministers te boven gaan. Derhalve geldt voor het Jaarverslag 2007 van HIB geen verplichte melding van topinkomens in verband met de inwerkingtreding van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens.

B. BELEIDSVERSLAG

3. TABEL BUDGETTAIRE GEVOLGEN VAN BELEID

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
Totaaloverzicht IIB	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastge- stelde begroting	Vershil
Verplichtingen	83 290	87 887	89 161	92 158	98 570	95 396	3 174
Uitgaven	82 340	86 902	88 235	92 246	95 832	95 396	436
Ontvangsten	3 494	3 785	3 240	3 435	3 819	2 779	1 040

4. DE ARTIKELEN

Artikel 1. Raad van State

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Raad van State stelt zich ten doel om door advisering en bestuursrechtspraak bij te dragen aan het behoud en de versterking van de democratische rechtsstaat en aan de samenhang en continuïteit van het Staatsbestel.

De Grondwet en de Wet op de Raad van State vormen het wettelijk kader waarbinnen de Raad van State zijn taken verricht. Het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden vormt de grondslag voor zijn werkzaamheden als Raad van State van het Koninkrijk.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

1: Raad van State	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastge- stelde begroting 2007	Verschil
Verplichtingen	41 317	44 484	45 669	47 794	51 070	52 094	1 024
Uitgaven	40 732	44 540	45 528	46 740	49 190	52 094	- 2 904
1. advisering	6 141	6 680	6 015	6 580	7 379	7 135	244
2. bestuursrechtspraak	34 591	37 860	39 513	40 159	41 811	44 959	- 3 148
Ontvangsten	1 525	1 718	1 947	1 864	1 875	1 454	421

3a. Financiële toelichting

De uitgavenraming en -realisatie van respectievelijk advisering en bestuursrechtspraak betreffen zowel de directe uitgaven van de betrokken directies, als de aan advisering en bestuursrechtspraak toegerekende uitgaven van de andere organisatieonderdelen van de Raad, waaronder de personele uitgaven van de Staatsraden.

In vergelijking met de vastgestelde Ontwerpbegroting zijn de uitgaven per saldo € 2,9 mln. onder de oorspronkelijke raming gebleven. Bij gelegenheid van de Voorjaarsnota en de Najaarsnota zijn de belangrijkste mutaties in de uitgaven reeds gemeld en toegelicht. Ten opzichte van de stand Najaarsnota zijn geringe verschillen opgetreden.

Bij gelegenheid van de Voorjaarsnota is een meevaller van € 1,5 mln. bij de uitgaven aan Hoger Beroep Vreemdelingenzaken op het terrein van asiel gemeld. Deze meevaller werd veroorzaakt door een kleinere instroom van beroepszaken dan in het overleg met de ketenpartners was geschat. Ten behoeve van deelname aan het interdepartementale contract voor de afname van diensten van Kluwer is bij Najaarsnota de uitgavenraming door middel van een overboeking met € 0,3 mln. belast. Overige bij Najaarsnota gemelde mutaties betroffen de projectuitgaven voor het Informatieplan (€ 0,6 mln.) en de reguliere personele uitgaven (€ 0,5 mln.) als gevolg van frictie tussen de uitstroom en instroom van medewerkers.

De uitgaven aan Hoger Beroep Vreemdelingenzaken (asiel en regulier) betroffen in het verslagjaar € 12,7 mln.

3b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2007 Raad van State	Realisatie
Verbeteren van de beschikbare kennis	ja
Versterken van de kwaliteit	ja
Voldoen aan de toegenomen vraag naar onverplicht gevraagde en ongevraagde advisering en verzoeken om toelichting aan een afdeling van de Raad	ja
Het realiseren van de door de Raad vastgestelde doorlooptijden	ja
Externe oriëntatie	ja

4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Advisering

Instroom en afhandeling van adviesaanvragen (in aantallen)					
	2004 Realisatie	2005 Realisatie	2006 Realisatie	2007 O.W.	2007 Realisatie
Instroom	651	603	576	620	493
Afhandeling	643	603	592	620	505

Bron : WAS (electronische systeem RvS)

De gerealiseerde instroom van adviesaanvragen is in 2007 onder meer als gevolg van de kabinetswisseling onder de raming gebleven. Het beleidsprogramma dat het nieuwe kabinet voor de komende periode heeft opgesteld zal geleidelijk worden omgezet in regelgeving.

Bestuursrechtspraak

Instroom en afhandeling van zaken Kamers 1,2,3 (in aantallen)						
	2004 Instroom	2005 Instroom	2006 Instroom	2007 O.W.	2007 Instroom	2007 Realisatie
Ruimtelijke Ordening	815	856	911	1 490	884	888
Milieu	2 145	1 968	1 740	2 050	1 610	1 605
Hoger Beroep	2 720	2 770	2 489	2 510	2 716	2 524

Bron : Rebes (electronisch systeem RvS)

In de Ontwerpbegroting 2007 is verondersteld dat de herziening van de Wet op de ruimtelijke ordening (WRO) in dat begrotingsjaar van kracht zou worden, waardoor de instroom van zaken naar verwachting zou toenemen. Deze veronderstelling is onjuist gebleken, zodat de instroom en realisatie van zaken op het vlak van ruimtelijke ordening vrijwel op het niveau van de voorgaande jaren bleven.

Instream en afhandeling van zaken HBV

	2004 Instream	2005 Instream	2006 Instream	2007 O.W.	2007 Instream	2007 Realisatie
Asiel	4 022	3 495	2 756	4 331	1 796	1 715
Regulier	1 525	2 102	2 204	2 257	2 813	2 765
Totaal	5 577	5 597	4 960	6 588	4 609	4 480

Bron: Rebes (electronsich systeem RvS)

Als gevolg van een relatief forse daling in het aantal beroepszaken op het terrein van asiel is het aantal zaken dat afgedaan werd eveneens gedaald. Het aantal beroepszaken is gedaald na de bij de kabinetwisseling overeengekomen eenmalige wijziging van het toelatingsbeleid. Het aantal beroepszaken van reguliere vreemdelingen zal naar verwachting, onder andere als gevolg van stijgende vraag om gezinshereniging, de komende jaren toenemen.

Doorlooptijden zaken bestuursrechtspraak met zitting (in weken)

	Maximale doorloop- tijd	Gemiddelde doorlooptijd		
		2005	2006	2007
Ruimtelijke ordening	52	38	42	45
Milieu	52	35	34	37
Hoger Beroep	40	34	36	32
Hoger Beroep Vreemdelingen	23	14	9	8

5. De bedrijfsvoeringparagraaf

1. Financiële rechtmatigheid

De begrotingsuitvoering is rechtmatig verlopen.

2. Financieel- en materieel beleid en de daarvoor bijgehouden administraties

In het jaar 2007 is voor de financiële functie van de Raad van State gestart met de uitvoering van de onderdelen van het Verbeterplan Financieel Beheer. Onderdelen van het verbeterplan zijn onder meer de registratie van bestellingen, respectievelijk verplichtingen, het beheer van contracten en het uitvoeren van materieel beheer. De desbetreffende systemen en processen zijn in 2007 operationeel geworden.

3. Overige aspecten

In 2006 is het Informatieplan voor de Raad van State vastgesteld. Dit plan is de komende jaren richtinggevend voor de inrichting van de informatievoorziening die het primair proces van de Raad ondersteunt. Meerjarige investeringen in systemen en organisatie zijn noodzakelijk om de informatievoorziening in overeenstemming te brengen met de gewenste eisen op het terrein van kwaliteit, doelmatigheid en effectiviteit. In 2007 zijn belangrijke onderdelen van het informatieplan, onder meer met

betrekking tot de voorbereiding van de migratie van systemen, conform de voornemens uitgevoerd.

In 2007 is binnen de Raad van State voor een aantal personele processen medewerkerzelfbediening ingevoerd. Dit betekent, dat aanvragen van bijvoorbeeld verlof elektronisch bij de leidinggevende ingediend kunnen worden en dat de digitale personeelsdossiers via het personeelssysteem geraadpleegd kunnen worden. In anticipatie op een verdergaande invoer van zelfbediening zijn de betrokken personele processen herschreven en is de afdeling Personele en Financiële Zaken gereorganiseerd.

Artikel 2. Algemene Rekenkamer

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Algemene Rekenkamer heeft als doel het rechtmatig, doelmatig, doeltreffend en integer functioneren van het Rijk en de daarmee verbonden organen te toetsen en te verbeteren. Daarbij toetst zij ook de nakoming van verplichtingen die Nederland in internationaal verband is aangegaan. Zij voorziet daartoe de regering, de Staten-Generaal en degenen die verantwoordelijk zijn voor de gecontroleerde organen van op onderzoek en onderzoekservaring gebaseerde informatie. Deze informatie bestaat uit onderzoeksbevindingen, oordelen en aanbevelingen over organisatie, beheer en beleid en is in beginsel publiek toegankelijk. Daarnaast is het haar verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur door kennisuitwisseling en samenwerking in binnen- en buitenland.

De Grondwet draagt de Algemene Rekenkamer op om de ontvangsten en uitgaven van het Rijk te onderzoeken (artikel 76). In de Grondwet is ook geregeld dat bij wet andere taken aan de Algemene Rekenkamer kunnen worden opgedragen. De taak om de ontvangsten en uitgaven van het Rijk te onderzoeken heeft van oudsher vooral vorm gekregen in het rechtmatigheidsonderzoek. Geleidelijk aan heeft de Algemene Rekenkamer ook de doelmatigheid en doeltreffendheid van het rijksbeleid in het onderzoek betrokken.

De Algemene Rekenkamer bepaalt jaarlijks zelfstandig het onderzoeksprogramma. Ook bepaalt de Algemene Rekenkamer zelf wat daarvan openbaar wordt gemaakt. De Algemene Rekenkamer doet onderzoek bij de rijksoverheid, bij zelfstandige organisaties die met publiek geld een publieke taak uitvoeren en bij particulieren, bedrijven en overheden die Europese subsidies ontvangen.

De Algemene Rekenkamer ziet het als haar taak om Tweede Kamerleden te voorzien van bruikbare en relevante informatie. Daarmee kunnen zij bepalen of het beleid van een minister rechtmatig, doelmatig en doeltreffend is uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is niet alleen om kritische rapporten te schrijven, maar ook om samen met anderen een bijdrage te leveren aan oplossingen en ontwikkelingen om op die manier bij te dragen aan goed openbaar bestuur. Deze taak en doelstelling zijn uitgewerkt in de strategie voor de periode 2004–2009: Presteren en functioneren van het openbaar bestuur. Centraal in deze strategie staan enkele kenmerken van goed openbaar bestuur zoals de Verenigde Naties die hebben benoemd. Op basis van onze wettelijke taak rekenen wij vier van deze criteria voor goed bestuur tot ons domein. Dit zijn: «transparantie», «publieke verantwoording», «effectiviteit en efficiëntie» en «vraag-gerichtheid». Deze vier criteria hebben wij vertaald in twee «pijlers», die samen het fundament vormen van onze strategie: «functioneren van het openbaar bestuur» en «presteren van het openbaar bestuur». Beide pijlers zijn voor de lopende strategische periode de basis voor onze uitspraken en onze activiteiten. In 2005 hebben wij dit kader verder uitgewerkt in de brochure «Essentialia van goed openbaar bestuur».

2. Speerpunten

Het werkprogramma van de Algemene Rekenkamer voor het jaar 2007 is verschenen in december 2006¹.

Binnen de pijler «functioneren van het openbaar bestuur» wordt vooral aandacht geschonken aan verantwoording en toezicht. In het werk-

¹ Werkprogramma 2007, Algemene Rekenkamer, december 2006, zie ook www.AlgemeneRekenkamer.nl

programma 2007 zijn op dit gebied 14 onderzoeken voorzien. Drie onderwerpen zijn op verzoek van de Tweede Kamer hieraan toegevoegd te weten Risicobeheersing HSL-Zuid, Problemen in ICT projecten en Financiering onderwijsvernieuwingen. Dit leidde in totaal tot 38 publicaties in 2007; zes publicaties zijn doorgeschoven naar 2008.

Het onderzoek naar de pijler presteren richt zich vooral op de aansluiting tussen beleid en uitvoering. Op dat gebied zijn voor 2007 12 onderzoeken. Daar is op verzoek van de Tweede Kamer één onderwerp aan toegevoegd. Dit leidde in totaal tot 19 publicaties in 2007; vijf publicaties zijn verschoven naar 2008.

Het merendeel van de twintig in het werkprogramma 2007 genoemde internationale projecten, verdeeld over de thema's «wettelijke taken» en «institutionele verplichtingen», «lerende organisatie» en «capacity building» zijn conform het werkprogramma uitgevoerd. De publicatie over twee onderzoeksprojecten met zusterorganisaties zijn doorgeschoven naar 2008.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
2: Algemene Rekenkamer	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	26 548	26 528	26 632	26 701	27 407	26 177	1 230
Uitgaven	26 277	26 691	26 339	26 457	26 677	26 177	500
1. recht- en doelmatigheidsbevordering bij het Rijk en verbonden organisaties en institutionele programma's	26 277	26 691	26 339	26 457	26 677	26 177	500
Ontvangsten	1 345	1 627	996	1 159	1 351	1 217	134

3a. Financiële toelichting

4% van de met de tweede suppletoire wet vastgestelde begroting werd niet besteed. Dit wordt grotendeels verklaard door een onderbezetting van gemiddeld 16 fte. De onderbezetting die al in 2006 is ontstaan kon niet worden niet worden weggewerkt. De uitstroom was ongeveer even groot als de instroom (24 fte). Dit heeft geleid tot vertraging in de uitvoering van onderzoek. De kwaliteit van het onderzoek is gehandhaafd door de inhuur van externe deskundigheid. Voorts zijn materiële uitgaven niet doorgegaan. Dit laatste heeft geen gevolgen gehad voor de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

3b. Beleidsmatige toelichting

Voor een uitgebreide uitwerking van de samenhang tussen doelstellingen, prestaties en kosten zij verwezen naar het Verslag 2007 van de Algemene Rekenkamer, uitgebracht op 27 maart 2008 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, nr. PM). De volgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de in het werkprogramma 2007 opgenomen projecten en de realisatie daarvan. De kosten hebben betrekking op de projecten die in 2007 zijn afgerond.

Doelstellingen, prestaties en kosten in 2007 gepubliceerde onderzoeken

Terrein	Effectdoelstellingen	Prestatiedoelstellingen	Aantal projecten		Kosten in dagen*	
			gepland	gerealiseerd	gepland	gerealiseerd
Functioneren openbaar bestuur	Systematisch bijdragen aan verbetering begroting, toezicht en verantwoording	Rijk verantwoord	1	1	65	60
		Rapporten bij de jaarverslagen 2006	25	25	6 732	6 817
		Staat van de beleidsinformatie 2007	1	1	750	809
		EU-trendrapport	1	1	929	874
		Oordeel bij EU-lidstaat verklaring	1	1	120	380
		Diverse rechtmatigheids-onderzoeken	15	9	3 205	3 413
Subtotaal			44	38	11 801	12 353
Presteren openbaar bestuur	Aansluiting van beleid en uitvoering	Onderzoek naar publieke voorzieningen	4	3	684	714
		Onderzoek naar veiligheid	7	6	666	861
		Onderzoek naar duurzame ontwikkeling	8	6	1 314	1 550
		Diverse doelmatigheids-onderzoeken	5	4	600	746
		Subtotaal			24	19
Totaal			68	57	15 065	16 224

* het aantal dagen dat in totaal in 2007 en in voorgaande jaren aan de desbetreffende afgeronde projecten is gepland en besteed.

Het geheel overziende heeft de Algemene Rekenkamer haar prestatiedoelstellingen voor 2007 voor 84% weten te realiseren. Projecten vergden in veel gevallen wel meer capaciteit dan in het werkprogramma nog was voorzien. De te optimistische planning, het feit dat op verzoek van de Tweede Kamer drie projecten aan het werkprogramma werden toegevoegd en de onderbezetting van ongeveer 16 fte op jaarbasis leidden ertoe dat de publicatie van 11 geprogrammeerde projecten is doorgeschoven naar 2008.

4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Kostenbeheersing onderzoeksprojecten

De ontwikkeling in de beheersing van de kosten, uitgedrukt in dagen van in 2006 respectievelijk 2007 afgeronde projecten, laat het volgende beeld zien:

Beheersing projectkosten in dagen 2006 en 2007

	2006			2007		
	Gepland	Gereali-seerd	%	Gepland	Gereali-seerd	%
Functioneren van de overheid						
Goedkeuring rijksrekening en rapporten jaarverslagen	6 551	5 850	89	6 797	6 877	101
EU-trendrapport	829	821	99	929	874	94
Staat van de beleidsinformatie 2006	924	780	84	750	809	108
Oordeel bij EU-lidstaat verklaring				120	380	317
Diverse rechtmatigheidsonderzoeken	6 128	5 963	97	3 205	3 413	106
Subtotaal	14 432	13 414	93	11 801	12 353	105
Presteren van de overheid						
Onderzoek naar publieke voorzieningen	1 275	1 366	107	684	714	104
Onderzoek naar veiligheid				666	861	129
Onderzoek naar duurzame ontwikkeling	757	951	126	1 314	1 550	118
Diverse doelmatigheidsonderzoeken	803	818	102	600	746	124
Subtotaal	2 835	3 135	111	3 264	3 871	119
Totaal	17 286	16 549	96	15 065	16 224	108

De beheersing van de kosten van projecten is ten opzichte van 2006 over de hele linie afgenomen.

Extern gefinancierde internationale projecten

Voor de ondersteuning van zusterorganisaties en voor de audits bij internationale organisaties hanteert de Algemene Rekenkamer de eis dat deze minstens kostendekkend moet zijn. Voor de dekking van de personeelskosten worden de voor dienstverlening buiten de rijksoverheid geldende tarieven van de minister van Financiën gehanteerd. Voor de reis- en verblijfskosten hanteert de Algemene Rekenkamer de richtlijnen van de minister van Binnenlands Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze tarieven vormen het uitgangspunt bij de offertestelling voorafgaand aan een project. De volgende tabel geeft aan in hoeverre de extern gefinancierde internationale projecten ook daadwerkelijk kostendekkend zijn geweest. Het betreft hier de personeelskosten en de reis- en verblijfskosten van projecten die in 2007 zijn afgerond.

Mate van kostendekkendheid van in 2007 afgeronde projecten

Project	Kosten		Ontvangsten euro's*	Kostendek- kendheid %
	geplande dagen	gerealiseerde dagen		
Rwanda	588	639	578 722	94,3
Afrosai-E (IDI 3)	445	300	321 072	98,2
Kroatië	17	15	13 668	94,1
WEU	66	65	53 357	92,3
Roemenië	59	65	72 702	121,8
Tunesië	43	62	42 218	94,5

* personeelskosten en reis- en verblijfskosten in 2007 en voorgaande jaren.

Gemiddeld genomen zijn deze afgesloten projecten voor ruim 97% kostendekkend geweest. Koersverschillen – zoals de dalende waarde van de dollar – en tegenvallende reis- en verblijfskosten zijn de belangrijkste oorzaken geweest van een kostendekkendheid lager dan 100%.

Afrosai-E

De Algemene Rekenkamer is sinds 1997 betrokken bij de ontwikkeling van zusterinstellingen in de Engelstalige Afrikaanse landen (Afrosai-E). Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft van meet af aan deze activiteiten gesteund in het kader van het streven naar «goed bestuur». In 2005 is Afrosai-E een staande organisatie geworden die zich inzet voor de institutionele ontwikkeling van de rekenkamers in de regio. Er zijn permanente activiteiten georganiseerd voor de ontwikkeling van wet- en regelgeving, methoden en standaards, collegiale toetsing en trainingsprogramma's. Afrosai-E wordt momenteel grotendeels gefinancierd door middel van zogenaamde «basketfunding» waarin naast Nederland ook Zweden bijdraagt. De financiële verantwoording en de accountantscontrole vinden plaats voor de organisatie als geheel.

In 2007 liep de overeenkomst voor projectsteun tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en Afrosai-E af. Zowel het ministerie van Buitenlandse Zaken als de Algemene Rekenkamer vond dat de Afrosai-E verdere steun verdiende van Nederland. Het ministerie van Buitenlandse Zaken achtte het efficiënter als verdere steun aan Afrosai-E voortaan via de begroting van de Algemene Rekenkamer zou lopen. Het College heeft de voor- en nadelen van dit voorstel afgewogen en is akkoord gegaan met deze constructie. Daartoe heeft er bij tweede suppletoire begrotingswet 2007 een begrotingsoverheveling plaats gevonden van het ministerie van Buitenlandse Zaken naar de Algemene Rekenkamer. Het bedrag van € 840 000 dat het ministerie van Buitenlandse Zaken in de periode 2007–2010 in tranches overhevelt naar de begroting van de Algemene Rekenkamer, zal als volgt worden aangewend:

Begrote bedragen Afrosai-E 2007–2010 en besteding 2007 in euro's

Jaar	begroot 2007	besteed 2007	begroot 2008	begroot 2009	begroot 2010	begroot totaal
Subsidie Afrosai-E	98 000	98 000	196 000	196 000	98 000	588 000
Kosten Algemene Rekenkamer*	42000	37 455	84 000	84 000	42000	252000
totaal	140 000	135 455	280 000	280 000	140 000	840 000

* personeelskosten en reis- en verblijfskosten Algemene Rekenkamer-personeel

Met de rechtstreekse financiering door de Algemene Rekenkamer is er een rechtstreekse subsidierelatie met Afrosai-E. In september 2007 heeft de Algemene Rekenkamer een bijdrageovereenkomst met Afrosai-E afgesloten, naar een model van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hierin zijn ondermeer de onafhankelijke accountantscontrole en de eventuele terugbetalingsverplichtingen bij niet gebruikte subsidies geregeld. Vanwege dit voor de Algemene Rekenkamer bijzondere arrangement, heeft het College in overleg met het Audit-comitee besloten, de interne accountant te vragen ieder jaar de rechtmatigheid en het financieel beheer van de uitgaven te beoordelen. Dit oordeel wordt meegenomen in de

review van de Departementale Audit dienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op het werk van de interne accountant.

Opleidingskosten

Het opleidingsprogramma van de Algemene Rekenkamer is gericht op permanente ontwikkeling van de deskundigheid (kennis, vaardigheden en competenties) van onze medewerkers. In 2007 is vooral geïnvesteerd in opleidingen die de organisatieontwikkeling van de Algemene Rekenkamer ondersteunen. De nadruk lag op coachend leiderschap, passend in de reorganisatie die de Algemene Rekenkamer in 2007 heeft afgerond. Daarnaast is er geïnvesteerd in de versterking van inhoudelijke kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld op het gebied van accountancy. Ook is de Leerkring, een introductie en opleidingstraject voor nieuwe medewerkers, geactualiseerd.

In 2007 is voor het ontwikkelen en volgen van in- en externe opleidingen € 651 875 uitgegeven. Hiervan is € 370 357 besteed aan de uitvoering van het collectieve opleidingsprogramma en € 281 518 was bestemd voor het volgen van externe opleidingen. De totale tijdsinvestering voor het volgen van opleidingen in 2007 was 14 020 uur, hetgeen neerkomt op 3,2 % van de beschikbare arbeidstijd.

5. Topinkomens en bestuurskosten

Voor een uitgebreide toelichting op de bezoldiging van de president en de leden van de ambtelijke top wordt verwezen naar het verslag 2007 van de AR, verschenen in maart 2008.

De organisatie maakt kosten voor de faciliteiten die het college nodig heeft voor de uitvoering van het ambt. Dit zijn de bestuurskosten. Ook daarvoor wordt verwezen naar het verslag 2007.

6. De bedrijfsvoeringparagraaf

a. Mededeling

In het begrotingsjaar 2007 is op een gestructureerde wijze aandacht besteed aan het primaire proces, aan de ondersteunende processen en aan de hiermee samenhangende beheerstaken. Mede op basis van risicoanalyses hebben we een keuze gemaakt in de in te zetten instrumenten van sturing en beheersing.

b. Financiële rechtmatigheid

De begrotingsuitvoering is rechtmatig verlopen, zij het dat in 2007 de regelgeving voor Europese aanbestedingen niet overal is nageleefd. Op aandringen van de interne accountant is een volledige inventarisatie uitgevoerd van de 27 categorieën van de Europese aanbestedingsregels. Uit die inventarisatie bleek dat uitgaven op de terreinen «overig drukwerk», «intranet» en «gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening» ten onrechte niet op grond van Europees aanbestede contracten zijn gedaan. Hierdoor is 2007 in totaal € 187 000 onrechtmatig uitgegeven. Op die drie terreinen lopen inmiddels Europese aanbestedingstrajecten. Het totaal van de met de onvolkomenheden gemoeide bedragen heeft de tolerantiegrens niet overschreden.

Over een deel van onze internationale activiteiten moet mogelijk omzetbelasting worden geheven. In 2008 stellen we met de Belastingdienst vast of en zo ja voor welk deel dat het geval is.

c. Financieel en materieel beheer

De inzet van de beheersinstrumenten heeft in het verslagjaar 2007 geresulteerd in beheerste bedrijfsprocessen van het financieel en materieel beheer. In het financieel beheer zijn in 2007 desalniettemin onvolkomenheden gesignaleerd. Daarvoor zijn verbeteracties in gang gezet. De onvolkomenheden zijn:

- De quickscan van het financieel en materieel beheer en de inventarisatie van de materiële activa zijn erg laat in het jaar uitgevoerd. Deze hebben daardoor maar in geringe mate kunnen bijdragen aan de verbetering het beheer. In 2008 zal de quickscan halverwege het jaar worden uitgevoerd.
- Een relatief groot deel van de begroting van de Algemene Rekenkamer bleef onbested. De personele onderbezetting in 2007 was hieraan debet, maar ook de kwaliteit van de ramingen van de materiële budgetten en de bewaking van een tijdige besteding daarvan konden beter. In 2008 zal de monitoring hierop worden versterkt zodat tijdig maatregelen kunnen worden getroffen.
- Het betaalgedrag van de Algemene Rekenkamer is ten opzichte van 2006 verslechterd. 26% van de betalingen is niet op tijd, dat wil zeggen niet binnen dertig dagen na factuurdatum, verricht. De maatregelen die in 2007 zijn ingezet ter verbetering van het betaalgedrag, hebben geen effect gehad. Door vereenvoudiging van de interne regelgeving (deze blijft vanzelfsprekend binnen de rijksbreed geldende regelgeving), door striktere monitoring en door tijdige aanmaning van de budgethouders wordt getracht nu wel versnelling van de betalingen te bereiken. In 2008 streven we ernaar 85% van de facturen binnen dertig dagen na de factuurdatum te betalen.
- De beheersafspraken met het ministerie van BZK zijn verouderd. Wij hebben pogingen tot vernieuwing geïnitieerd, die in 2008 hopelijk tot resultaat leiden.

d. Niet-financiële beleidsinformatie

De managementinformatiesystemen hebben voldaan aan de kwaliteitseisen. Er hebben zich in 2007 geen zodanige verstoringen voorgedaan dat de juistheid, volledigheid, tijdigheid, continuïteit en vertrouwelijkheid in gevaar zijn gebracht. De managementinformatie is reproduceerbaar. Wel is duidelijk dat de kwaliteit van de planning van projecten en van de tijdregistratie moet worden verbeterd.

Het is de bedoeling om in 2008 een (eenvoudig) integraal kostprijsmodel te introduceren aan de hand waarvan de kostprijs van producten vooraf kan worden geraamd en achteraf kan worden vastgesteld. Daarmee willen we ons kostenbewustzijn verhogen.

e. Risicoanalyse en in control statement

Het managementteam van de Algemene Rekenkamer is bezig met de verdere verbetering van de institutionele risicoanalyse. Het intern gehanteerde in control statement van de directeuren wordt gestandaardiseerd en zal nog meer dan tot nu toe worden gebaseerd op de risicoanalyse.

f. Integriteit

Het jaar 2007 is benut voor het identificeren van de integriteitsrisico's bij de Algemene Rekenkamer. Er is een plan van aanpak vastgesteld voor de formulering en uitvoering van een geïntegreerd integriteitsbeleid. Tevens zijn de uitgangspunten vastgesteld waaraan het integriteitsbeleid moet voldoen. Er is een integriteitscoördinator benoemd.

g. Reorganisatie

Met het besluit «Organisatieontwikkeling Algemene Rekenkamer, Ruimte voor professionals» is de reorganisatie van de onderzoeksdirecties in werking gezet. Een van de doelstellingen is het streven naar een doelmatiger en doeltreffender inzet van medewerkers. Daardoor zal ook de sturing en beheersing van de projecten worden versterkt. De organisatieontwikkeling van de stafdirecties zal in de loop van 2008 zijn beslag krijgen.

Artikel 3. De Nationale ombudsman

1. Algemeen

Drie kerntaken bepalen het werk van de Nationale ombudsman:

- onderzoek op basis van verzoekschriften;
- onderzoek uit eigen beweging;
- kennisontwikkeling en -levering.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
3: De Nationale ombudsman	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	8 651	8 977	9 897	11 638	12 447	9 675	2 772
Uitgaven	8 651	8 977	9 897	11 519	12 467	9 675	2 792
1. reguliere klachten	7 233	7 231	7 877	8 898	8 880	7 841	1 039
2. klachten van lagere overheden	545	796	806	1 383	1 471	0	1 471
3. onderzoek	159	157	146	372	1 093	1 062	31
4. communicatie	674	691	825	702	828	728	100
5. internationale contacten	40	102	243	164	195	44	151
Ontvangsten	138	97	71	139	231	39	192

2a. Financiële Toelichting

In 2007 is met de eerste en tweede suppletoire begrotingen het budget van de Nationale ombudsman verhoogd. Er is incidenteel budget gehonoreerd voor het uitbreiden van de formatie om de tijdigheid en zorgvuldigheid van de beantwoording van de verzoekers/klagers te garanderen. Ook is er budgetuitbreiding gehonoreerd voor opleiding en training van personeel en ICT-projecten mede ter ondersteuning van de nieuwe verbeterde werkwijze.

Ten aanzien van de reguliere klachten (3.1), klachten van lagere overheden (3.2) en onderzoek op eigen initiatief (3.3) kunnen de volgende kengetallen worden opgesteld.

Personele kengetallen (bedragen in € 1 000)	Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Realisatie 2006		Realisatie 2007	
	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte
Nationale ombudsman en substituut	2	120	2	102	2	119	2	127	3	121
Personeel Alg. Dienst Nat. ombudsman	110	55	111	56	114	58	122	57	140	58

* verwerkt zijn de opbrengsten van betalende overheden

Materiële kengedaten (bedragen in € 1 000)	Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Realisatie 2006		Realisatie 2007	
	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte
	112	20	113	21	116	25	124	32	143	27

* aantal is inclusief materiële uitgaven voor Nationale ombudsman en substituut-ombudsman en de opbrengsten van betalende overheden

Totaal afgedane klachten en uitgaven per klacht*	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007
Aantal afgedane klachten	10 214	11 347	11 451	14 910	13 096
Uitgaven per klacht	760	706	751	687	855

* Uitsluitend de personele en materiële kosten van de Nationale ombudsman, de substituut-ombudsman(nen) en de medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman zijn opgenomen. Het bedrag per klacht omvat niet de kosten voor postactieven en omvat eveneens niet de huisvestingskosten die door de Rijksgebouwendienst worden gemaakt. De uitgaven van de artikelonderdelen 3.4 en 3.5 zijn buiten beschouwing gebleven.

2b Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2007	Realisatie
3.1 Reguliere klachten en 3.2 Klachten van lagere overheden	
• afhandeling van klachten over rijksoverheid, de politie, de zelfstandige bestuursorganen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie	Ja
• afhandeling van klachten over provincies, waterschappen en aangesloten en gemeenschappelijke regelingen	Ja
• bewaking doorlooptijden	Ja
3.3 Onderzoek op eigen initiatief	
• onderzoek op eigen initiatief	Ja
3.4 Communicatie	
• versterken zichtbaarheid Nationale ombudsman	
• relatie met burgers persoonlijker, effectiever en voortvarender maken	
• interne communicatie richten op ondersteuning van de veranderprocessen	Ja Ja Ja
3.5 Ondersteunen buitenlandse ombudsinstituten	
• ondersteunen buitenlandse ombudsinstituten	Ja

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Algemeen

In 2007 zijn 13 242 verzoekschriften ontvangen. Ten opzichte van 2006 is dat een daling van ca.10%. Daarnaast werd in 2007 in ruim 24 000 gevallen, ten opzichte van 26 000 maal in 2006, telefonisch een beroep op de Nationale ombudsman gedaan.

In de loop van 2007 zijn 13 096 verzoeken afgedaan. In 1 849 (14,2%) gevallen was de Nationale ombudsman niet bevoegd om de klacht in behandeling te nemen. De verzoekers zijn adequaat doorverwezen naar de juiste instantie. Van de overige 11 247 gevallen zijn er 7 370 (56,3%) niet in

onderzoek genomen. Hierbij is beargumenteerd waarom de Nationale ombudsman de klacht niet in onderzoek neemt of mag nemen en zijn de verzoekers op de goede weg geholpen en gewezen op de voor hen mogelijke aanpak. De doorlooptijd van de klachten waarover de Nationale ombudsman niet bevoegd is en de overige klachten die niet in onderzoek zijn genomen is in 2007 verkort ten opzichte van 2006, namelijk van 33 naar 28 dagen.

De overige 3 877 (29,6 %) verzoeken zijn in onderzoek genomen. Daarvan zijn er 3 139 afgehandeld door middel van interventie. Bij deze werkwijze zoekt de Nationale ombudsman direct contact met het bestuursorgaan om te kijken of het probleem van de burger kan worden opgelost. De doorlooptijd van interventiezaken was in 2007 gemiddeld 52 dagen ten opzichte van 58 dagen in het jaar daarvoor.

In 2007 zijn 339 klachten in een rapport geëindigd naar aanleiding van verzoekschriften. De gemiddelde doorlooptijd van deze uitgebreide vorm van onderzoek is 14 maanden gebleven.

Tot slot zijn er dit jaar 14 rapporten verschenen op basis van onderzoek op eigen initiatief. In 2006 waren dit er 7.

De daling van het aantal verzoeken wordt met name veroorzaakt door de afnemende klachtenstroom over het UWV. Na de problemen rond de uitvoering van nieuwe wetgeving in 2005 en 2006 (het veranderprogramma Zwaluw, de WIA en de Wet Walvis) is het UWV in 2007 in rustiger vaarwater terechtgekomen. Het aantal klachten over het UWV nam ten opzichte van 2006 af met ruim 40% (van 2 276 naar ca. 1 300 klachten), terwijl het aantal klachten in 2006 met ruim 36% was toegenomen ten opzichte van 2005.

Het aantal klachten over de Belastingdienst is nagenoeg gelijk gebleven. Met de Belastingdienst en de overige bestuursorganen zijn evenals in 2006 afspraken gemaakt op basis waarvan via interventies snelle resultaten voor verzoekers zijn geboekt.

Het verkorten van de doorlooptijd is in 2007 door de werkdruk slechts in bescheiden mate gelukt. Bij de in onderzoek genomen klachten, is een lichte verschuiving naar een kortere doorlooptijd te constateren. Bij de niet in onderzoek genomen klachten, is een sterkere verkorting in de doorlooptijd te constateren. Met name de doorlooptijd langer dan 26 weken is aanzienlijk afgenomen.

In onderzoek genomen, afgedane klachten*					
	2003	2004	2005	2006	2007
Aantallen	2 750	3 062	3 133	5 401	3 877
Doorlooptijd tot en met 4 weken (%)	24	21	26	47	51
Doorlooptijd 5 tot en met 26 weken (%)	53	56	54	39	35
Doorlooptijd langer dan 26 weken (%)	23	23	20	14	14

* inclusief klachten die door de Nationale ombudsman zijn doorgeleid naar bestuursorganen ter behandeling in hun interne klachtprocedures en die door de Nationale ombudsman gemonitord worden.

Niet in onderzoek genomen, afgedane klachten*

	2003	2004	2005	2006	2007
Aantallen	7 464	8 285	8 318	9 509	9 219
Doorlooptijd tot en met 4 weken (%)	67	62	61	64	72
Doorlooptijd 5 tot en met 26 weken (%)	21	24	26	22	27
Doorlooptijd langer dan 26 weken (%)	12	14	13	14	1

Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar het jaarverslag 2007 van de Nationale ombudsman.

3.1 Klachten over de rijksoverheid, de politie, de zelfstandige bestuursorganen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie

Er zijn op verzoek van burgers 11 430 klachten onderzocht. De kosten waren € 8 881 000.

Een aanmerkelijk deel van de verzoeken betrof gelijksoortige perikelen met bepaalde bestuursorganen. Het was mogelijk met die bestuursorganen afspraken te maken, op basis waarvan via interventies snelle resultaten voor verzoekers zijn geboekt.

Prestatiegegevens:

	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal afgedane klachten	9 227	10 128	10 235	13 317	11 430

3.2 Klachten over provincies, waterschappen en aangesloten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

Burgers kunnen zich tot de Nationale ombudsman wenden met klachten over decentrale overheden, die niet zelf over een ombudsvoorziening beschikken. Het betreft ongeveer de helft van alle gemeenten van Nederland en hun gemeenschappelijke regelingen, alle provincies en waterschappen. De decentrale overheden betalen een vast bedrag per inwoner voor het beroep op de Nationale ombudsman. In 2007 zijn 1 666 klachten onderzocht die betrekking hadden op decentrale overheden. De doorberekende kosten waren € 1 471 000.

3.3 Onderzoek op eigen initiatief

Bij de aanstelling van de huidige Nationale ombudsman heeft de Tweede Kamer aangegeven dat hij zich «moet (...) mengen in maatschappelijke discussies in een publieke openbare omgeving en met gezag bijdragen aan publieke meningsvorming». Het uitvoeren van onderzoek uit eigen beweging is één van de middelen om deze taak uit te voeren.

De Nationale ombudsman is vrij om de onderwerpen te kiezen waarnaar hij onderzoek wil doen. Het kan zijn dat een bundeling klachten of een terugkerend klachtenpatroon over hetzelfde onderwerp aanleiding is om een onderzoek te starten.

De omvang van de activiteiten op het gebied van onderzoek uit eigen beweging in 2007 maakt inzichtelijk dat deze kerntaak in het afgelopen jaar sterk in betekenis is toegenomen. In 2007 zijn veertien 'onderzoeken op eigen initiatief' afgerond, waarvan negen grootschalig. Voorbeelden van onderzoeken die in 2007 zijn uitgevoerd en afgerond, zijn: *Naar een*

3.4 Actief voorlichtingsbeleid

Een ander middel om aan de in 3.3 genoemde taak van de Tweede Kamer te voldoen, is het persbeleid. De Nationale ombudsman heeft meerdere gelegenheden benut om een actieve bijdrage te leveren aan maatschappelijke discussies.

Om onder andere de zichtbaarheid van de Nationale ombudsman in de samenleving te vergroten is in oktober en november 2007 een Postbus 51 campagne gehouden. Door middel van spots op zowel televisie als radio en via bannerings op verschillende websites is een bijdrage geleverd aan de vindbaarheid van de Nationale ombudsman. Dit was onder meer te zien in het groeiende aantal mensen dat telefonisch contact zocht en de toename in het aantal schriftelijke verzoeken gedurende de campagne. Naast de Postbus 51 campagne werden intermediairs via nieuwsbrieven en voorlichtingsbijeenkomsten op de hoogte gehouden van de relevante ontwikkelingen op het werkterrein. De website vervulde ook in 2007 een belangrijke rol in de informatievoorziening. Het aantal bezoekers nam in 2007 toe met ruim 115 000 ten opzichte van 2006 en steeg naar een totaal van 385 000.

Op 1 januari 2007 bestond het instituut Nationale ombudsman 25 jaar. In dit kader is op 20 maart de aanbieding van het Jaarverslag 2006 aan de voorzitter van de Tweede Kamer omlijst door de Dag van de Burger. Op deze dag is ook een jubileumboek uitgebracht getiteld: «De burger is een mens, 25 jaar de Nationale ombudsman». Tevens is in oktober een symposium gehouden ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Nationale ombudsman. Op diezelfde datum is een bundel uitgebracht met wetenschappelijke bijdragen over het werkterrein van de Nationale ombudsman.

3.5 Ondersteunen buitenlandse ombudsmaninstellingen

De Raad van Europa, de Europese Unie maar ook de Nederlandse regering zien het bestaan van een ombudsmaninstituut in jonge democratieën als een noodzakelijk element voor de verdere ontwikkeling van een land. De Nationale ombudsman zet zich daarom actief in voor de samenwerking met ombudsmaninstellingen in die landen.

Het Bureau Nationale ombudsman heeft zich in 2007 onder andere gericht op de professionalisering van de internationale activiteiten. Gekozen is voor een intensievere investering en een gespreide inzet van kennis en ervaring van de organisatie. In het samenwerkingsproject met de Bulgaarse ombudsman is dit al ter hand genomen. Dit project, gefinancierd via het Matra Pre-accessie Projecten Programma van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en door de EVD tot stand gebracht, is op 1 januari 2007 van start gegaan. Door de grote inzet van de medewerkers van beide instituten heeft het project een vlucht genomen en hebben er al veel activiteiten plaatsgevonden met goede resultaten.

Naast dit nieuwe project, loopt tevens nog het project met de Roemeense ombudsman. Dit project zal begin 2008 met een seminar worden afgesloten.

4. Bedrijfsvoeringparagraaf

Financiële rechtmatigheid

De begrotingsuitvoering is in het algemeen rechtmatig verlopen. Dat neemt niet weg, dat spanning is geconstateerd met de Europese aanbestedingsregels. Per saldo gaat het om € 0,2 mln. aan onrechtmatigheden. Het betreft het verlengen van contracten waardoor grensbedragen zijn overschreden.

Totstandkoming beleidsinformatie & organisatie ontwikkeling

In het verleden lag de nadruk van de werkzaamheden van de Nationale ombudsman op de behandeling van individuele verzoeken. In de toekomst blijft deze activiteit een kerntaak en hieraan worden belangrijke nieuwe accenten toegevoegd.

De missie en de kerntaken vormen de pijlers voor de huidige besturing en organisatie van het Bureau Nationale ombudsman. In 2007 is via een vlot verlopen proces besloten wijzigingen in de organisatie van het Bureau Nationale ombudsman aan te brengen. Per 1 oktober 2007 zijn de gewenste veranderingen doorgevoerd.

De nieuwe organisatie schept condities die de medewerkers in staat stellen hun taken gedegen uit te voeren en daarmee bij te dragen aan de realisatie van de missie van de Nationale ombudsman.

De uitvoering van taken wordt daarnaast onder meer beheerst door een jaarplan, waarin op gestructureerde wijze wordt beschreven welke activiteiten in het betreffende jaar worden uitgevoerd ter realisatie van de missie.

In 2007 is een goede basis gelegd voor het verder verbeteren van het onderzoeksproces binnen het bureau. Er heeft reeds een aantal wijzigingen in de werkwijze en procedures plaatsgevonden. Het komende jaar zal dat nog verder gestalte krijgen en zal de onderzoekseleding daar waar nodig getraind worden in nieuwe vaardigheden om zo goed mogelijk vorm te kunnen geven aan de wens om verzoekers persoonlijker te benaderen bij de klachtafhandeling.

Met het verder ontwikkelen van de in 2007 ingevoerde procedures kan in de toekomst meer en beter verantwoording worden afgelegd over doorlooptijden en behandelzeiten van de (op)geleverde diensten en producten

Financieel- en materieelbeheer

De werklast die reeds in 2006 explosief steeg, is in 2007 aangehouden. De werklast ligt namelijk nog steeds hoger dan van de jaren vóór 2006. In de 1e suppletoire begroting is om een structurele tegemoetkoming in de loonkosten gevraagd. Deze structurele claim is vanwege de taakstelling incidenteel toegekend. In het voorjaar van 2007 heeft een wervingsactie plaatsgevonden om medewerkers aan te trekken voor het voeren van onderzoek, mede ter ondersteuning van het maatschappelijk debat.

Vanwege het incidentele karakter van de extra financiële middelen is na de zomer een terughoudend personeelsbeleid toegepast: uitbreiding van werktijd werd niet toegekend en er was een vacaturestop.

Met alle beschikbare middelen is gestreefd naar het op peil houden van de prestaties jegens de burger. Omdat dat is gelukt, bleef de werklast hoog. Dit blijkt ook uit het in 2007 tweemaal gehouden Medewerkertevredenheidsonderzoek (Internetspiegel).

Zoals vorig jaar al is aangekondigd, heeft het verbeteren van het financieel beheer de nodige aandacht. Het is in 2007 echter wederom niet gelukt om de vacature voor de functie van controller te vervullen. De

procedure wordt in 2008 voortgezet en zal de hoogste prioriteit hebben, zodat de administratieve en financiële administratie zo snel mogelijk kan worden opgezet en kan worden uitgebouwd, zodat het management over de benodigde managementinformatie kan beschikken.

Artikel 4. Kancelarij der Nederlandse Orden

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Kancelarij der Nederlandse Orden ondersteunt het Kapittel voor de Civiele Orden en het Kapittel der Militaire Willems-Orde bij hun advisering over de voorstellen tot decoratie. Tevens wordt zorg gedragen voor het beheer van de versierselen van de onderscheidingen en voor de correcte verzending ervan aan degenen die ze uitreiken. Er worden registers aangehouden van in het Koninkrijk der Nederlanden onderscheiden personen en in de persoon van de Kanselier der Nederlandse Orden worden de zuiverheid en waardigheid van de Orden bewaakt. De taken van de Kancelarij der Nederlandse Orden vloeien rechtstreeks voort uit de taken van de Kanselier der Nederlandse Orden en de regelgeving met betrekking tot de genoemde Kapittels en de onderscheiden orden.

2. Speerpunten

In het jaar 2007 is het Functioneel Ontwerp Decor II tot stand gekomen en is Decor II gebouwd. Een eerste versie kon al worden beoordeeld in het najaar en een tweede versie diende zich net voor Kerstreces aan. Eerst in maart 2008 zal de uiteindelijke testversie operationeel zijn. Het Daisy-netwerk draait naar behoren. Naast alle provincies waren tot in december ook alle gemeenten aangesloten met uitzondering van twee gemeenten in Noord-Holland (Amsterdam en Zandvoort). Bij alle ministeries zijn uitvoerige inventarisatierondes gehouden omtrent de werkprocessen waardoor ook in december het Functioneel Ontwerp Daisy III een feit werd.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

4: Kancelarij der Nederlandse Orden	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastge- stelde begroting	Vershil
Verplichtingen	3 297	4 166	3 697	3 896	3 540	3 227	313
Uitgaven	3 203	3 134	3 204	4 116	3 578	3 227	- 351
1. apparaat	2 250	2 254	1 863	1 925	2 166	1 677	489
2. decoraties	950	877	1 338	2 189	1 410	1 545	- 135
3. riddertoelagen	3	3	3	2	2	5	- 3
Ontvangsten	64	98	125	130	117	29	88

3a. Financiële toelichting

De begroting van de Kancelarij der Nederlandse Orden is bij 1e suppletore begroting verhoogd met € 0,320 mln. Uit deze verhoging moesten de kosten worden gedekt voor de vervaardiging van Decor-II (€ 100 000), een extra toevoeging op de apparaatskosten i.v.m. toegenomen financiële druk (€ 40 000) alsmede (€ 100 000) in verband met rechtsgangkosten en UWV. Voorts is budgetruimte gekregen voor de vervanging van de resterende werkplekken (€ 60 000) en is een budget gecreëerd voor de secretariaatskosten voor het Kapittel der Militaire Willemsorde (€ 20 000)

3b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2007	Realisatie
Registreren van decoratievoorstellen voor de Algemene Gelegenheid en Bijzondere Gelegenheid	ja
Zorgen voor ontvangst, registratie, toetsing en advisering van de binnen de gestelde termijnen ontvangen decoratievoorstellen	ja
Aanschaf en reparatie van versierselen en instandhouden van de minimum voorraad	ja
Na ontvangst van de Koninklijke Besluiten (kopie) uitleveren van de samengestelde onderscheidingen en oorkonden	ja
Op systematische wijze scannen en ontsluiten van de betreffende documenten en onderhoud van de trefwoordenlijst	ja
Wekelijkse vergadering van het Kapittel voor de Civiele Orden om de door de afdeling Toetsing & Advisering opgestelde pre-adviezen te behandelen	ja
Geven van voorlichting over de werking van het decoratiestelsel	ja
Overleg met diverse maatschappelijke organisaties mbt het genereren van decoratievoorstellen	ja

4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

De tweede testvariant van Decor-II is kort voor het Kerstreces in 2007 beschikbaar gekomen. De oplevering hiervan wordt verwacht in het voorjaar van 2008. In het afgelopen jaar vond een inhaalslag plaats in de bestelling en uitlevering van de Politiemedaille. Na een trage start in 2006 is, zoals aangekondigd, een zeer groot deel in 2007 uitgeleverd. Er zijn in het afgelopen jaar verstrekt 1 237 medailles 12,5 jaar, 9 374 medailles 25 jaar en 658 medailles voor 40 jaar trouwe dienst.

Prestatie indicatoren	2005–2006	2006–2007	2007–2008
Totaal ingediend	6 165	5 500	5 720
Niet decorabel	622	550	400
Verstrekking Versierselen	5 543	4 950	

5. De bedrijfsvoeringparagraaf

1. Financiële rechtmatigheid.

De Kanselarij der Nederlandse Orden heeft in het boekjaar 2007 enkele (grotere) uitgaven gedaan waarvoor voorafgaand de vereiste offerte-procedures zijn gevolgd. Incidenteel is daarvan afgeweken om de logistieke processen niet te verstoren en om redenen van efficiency. De begrotingsuitvoering is in het algemeen rechtmatig verlopen. Dat neemt niet weg, dat er bij het aangaan of doorlopen van verplichtingen spanning is geconstateerd met de Europese aanbestedingsregels. Per saldo gaat het om € 0,048 mln aan onrechtmatigheid. Het betreft hier het verlengen van een schoonmaakcontract waardoor het grensbedrag is overschreden. Hoewel nog meer dan tevoren de overwegingen – die hebben geleid tot de uiteindelijke keuze – worden opgenomen in het aankoopdossier, zal nog nadrukkelijker – met name bij kleinere uitgaven – worden weergegeven.

Er is een voorzichtig stijgende tendens waarneembaar in de Ontvangsten op artikel 04.03. Twee belangrijke stuwingsfactoren zijn met name de abonnements- (lees: onderhouds) kosten voor Daisy die jaarlijks worden

gecrediteerd en de pro-actieve terugvordering van de versierselen van de overleden decorandi via de erven. Dit laatste blijft evenwel een uiterst lastig te voorspellen factor in hoeveelheden.

2. Totstandkoming (niet financiële) beleidsinformatie.

Uit de interne informatiesystemen (w.o. Decor en Snelstart) wordt informatie gegenereerd en vervolgens wordt dit wekelijks behandeld in de vaste vergadering van het Kapittel voor de Civiele Orden, het Managementteam alsmede in de afdelingsoverleggen. Deze wijze van informatiebeheersing is ruimschoots voldoende gebleken bij de sturing van de processen.

3. Financieel- en materieel beleid

Alle processen zijn vastgelegd in de Administratieve Organisatiebeschrijving. Na de implementatie van Decor II (2008) zijn enkele werkprocessen gewijzigd. Deze wijzigingen zullen in het laatste kwartaal van 2008 worden opgenomen.

4. Overige aspecten

Er hebben zich geen reorganisaties voorgedaan binnen de Kanselarij der Nederlandse Orden. Wel wordt voortdurend nagedacht over efficiencyverbetering van de diverse administratieve procedures en processen. In 2007 is een start gemaakt de hoeveelheid contracten te optimaliseren. Een belangrijk deel daarvan, de abonnementen, is inmiddels beëindigd. Er hebben zich geen noemenswaardige aanbestedingen of inkopen voorgedaan waarvoor een brede aanbesteding in EU-verband moest plaatsvinden. De Kanselarij der Nederlandse Orden heeft op verzoek van de Raad van Hoofdcommissarissen van Politie vanaf 2007 ook het beheer en de uitgifte van de Legpenning voor langdurige en trouwe dienst verzorgd. De acquisitie – en daarmee de financiële verplichting – van deze versierselen, is in handen van VTS Politie. De beheerskosten worden overigens wel doorbelast aan VTS.

Artikel 5. Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen

1. Algemene beleidsdoelstelling

Het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen (verder: het Kabinet) staat de Gouverneur met raad en daad terzijde bij zijn functio-neren als orgaan van het Koninkrijk en als hoofd van de Regering van de Nederlandse Antillen (Koninklijk Besluit van 11 september 2006, Stb.440).

De taken van het Kabinet vallen in de volgende delen uiteen: onder- steunen Gouverneur, het behandelen van consulaire aangelegenheden, het onderhouden van contacten en het behandelen van aan de Gouver- neur gerichte aanvragen en verzoekschriften, uitvoeringstaken en bedrijfs- voering.

2. Speerpunten

Het werkaanbod wordt bepaald door externe factoren, staatsstukken vanuit de Ministeries, aanvragen en verzoekschriften van burgers etc. Eigen speerpunten zijn hierdoor niet aanwijsbaar.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
5: Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastge- stelde begroting	Verschil
Verplichtingen	2 435	2 750	2 300	2 249	2 648	2 598	50
Uitgaven	2 435	2 578	2 301	2 188	2 463	2 598	- 135
1. apparaat	2 435	2 578	2 301	2 188	2 463	2 598	- 135
Ontvangsten	351	188	77	97	179	40	139

3a. Financiële toelichting

De onderuitputting is te wijten aan het te laat opleveren van diverse opdrachten. Het betreft vervanging van alle dienstauto's, onderhouds- werken, beschrijving werkprocessen, en overige kleine posten. Voor behandeling van de 2e supp. begroting was niet voorzien dat de aange- gane verplichtingen niet opgeleverd zouden worden voor het eind van 2007.

3b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2007	Realisatie
Ondersteunen Gouverneur	Ja
– Nota's, brieven en toespraken	
Uitvoering en controle	Ja
– Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	
– Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	
Uitvoeringstaken	Ja
– Reisdocumenten	
– Visa	
– Gratieverzoeken	
– Uitleveringen	
– Verlenen van toestemming voor het overvliegen, landen, doorkruisen territoriale wateren en havenbezoeken	
– Adviseren en doorgeleiden Koninklijke onderscheidingen	
– Audits eilandgebieden in verband met uitgifte paspoorten	
– Beëdigingen	
– Opening zittingsjaar van de Staten	
– Behandelen verzoek voor militaire bijstand	
Bedrijfsvoering	Ja
– aangekondigde prestatie begroting 2007	

4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Ondersteuning Gouverneur, Uitvoering en Controle en Uitvoeringstaken

Prestaties en productgegevens (in aantallen)	2004 realisatie	2005 realisatie	2006 realisatie	2007 realisatie
Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	4 503	500	3 003	4 421
Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	76	44		30
Nota's, brieven en toespraken	2 607	2 323	2 799	2 820
Reisdocumenten	672	643	697	758
Visa	683	469	509	364
Gratieverzoeken	100	105	149	132
Uitleveringen	25	24	25	–
Verlenen van toestemming voor het overvliegen, landen, doorkruisen territoriale wateren en havenbezoeken	183	103	264	230
Adviseren en doorgeleiden voorstellen Koninklijke onderscheidingen	56	41	58	50
Audits eilandgebieden in verband met uitgifte paspoorten	2	3	1	3
Beëdigingen				14
Opening zittingsjaar van de Staten				1
Behandelen verzoek voor militaire bijstand				2

Alle uitgiftelocaties van paspoorten op de eilandgebieden voldeden niet aan alle fysieke en procedurele eisen. Door intensivering van audits door het Kabinet op de eilandgebieden kan met trots vermeld worden dat alle eilandgebieden aan de fysieke en procedurele eisen voldoen.

5. De bedrijfsvoeringsparagraaf

a. Financiële rechtmatigheid

De begrotingsuitvoering 2007 is rechtmatig verlopen. Ieder jaar wordt door Ernst & Young, in opdracht van de accountantsdienst van BZK, een audit uitgevoerd van de financiële administratie. De bevindingen zijn nog op moment van het opstellen van dit document nog niet bekend.

b. Totstandkoming niet financiële beleidsinformatie

Uit het interne financieel systeem (Exact) wordt maandelijks een managementsrapportage gegenereerd en vervolgens wordt deze informatie behandeld in de reguliere Stafvergadering van het Kabinet. Deze wijze van informatiebeheersing is ruimschoots voldoende gebleken bij de sturing van de processen.

c. Financieel en Materieel beheer

Alle processen zijn vastgelegd in de Administratieve Organisatiebeschrijving. Thans is een extern bedrijf bezig de Administratieve Organisatiebeschrijving te herschrijven en te actualiseren. Oplevering van de nieuwe Administratieve Organisatiebeschrijving wordt medio 2008 verwacht.

d. Overige aspecten

Er hebben zich geen reorganisaties voorgedaan binnen het Kabinet. Wel wordt voortdurend gewerkt aan efficiencyverbetering van de diverse administratieve procedures en processen. In 2008 zal functiewaardering van het personeel plaatsvinden.

Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

1. Algemene beleidsdoelstelling

Het Kabinet van de Gouverneur van Aruba (verder: het Kabinet) staat de Gouverneur met raad en daad terzijde bij zijn functioneren als orgaan van het Koninkrijk en als hoofd van de Regering van Aruba.

De taken van het Kabinet vallen in drie delen uiteen: inhoudelijke advisering, uitvoering/controle en beheer/ondersteuning.

2. Speerpunten

Het werkaanbod wordt voornamelijk bepaald door externe factoren, staatsstukken aangeboden door de ministeries, aanvragen en verzoekschriften. Het Kabinet legt accenten in de advisering aan de Gouverneur. In 2007 lag de nadruk van de inhoudelijke advisering op de bestuurlijk-juridische aspecten van de voorgenomen staatkundige vernieuwingen in het Koninkrijk en van de voorgedragen landsverordeningen en landsbesluiten. Daarnaast heeft het kabinet in 2007 geïnvesteerd in de optimalisering van de bedrijfsvoering.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
6: Kabinet van de Gouverneur van Aruba	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	1 042	982	966	1 226	1 457	1 625	- 168
Uitgaven	1 042	982	966	1 226	1 457	1 625	- 168
1. apparaat	1 042	982	966	1 226	1 457	1 625	- 168
Ontvangsten	71	57	24	46	66	0	66

3a. Financiële toelichting

Het verschil tussen de ontwerpbegroting 2007 en de realisatie is deels gelegen in de implementatie van de Arbeidsvoorwaardenovereenkomst van het Lokaal Personeel (ALP 2006). Daarin is opgenomen dat de salarissen van het lokaal personeel tot 1 januari 1998 met terugwerkende kracht worden geïndexeerd. De totale kosten van de indexering bedragen € 0,1272 mln en werd in 2007 betaalbaar gesteld. Daarnaast is in 2007 een ruimte gerealiseerd die permanent ter beschikking staat voor het afnemen van inburgeringexamens (€ 0,0235 mln); een vereiste voor het afgeven van machtigingen voor voorlopig verblijf (mvv's) waar alle posten van het ministerie van Buitenlandse Zaken (inclusief de beide kabinetten Gouverneur) vanaf november 2006 toe verplicht werden.

3b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2007	Realisatie
Ondersteunen Gouverneur	Ja
Uitvoering en controle	Ja
– Doorgeleiden Landsverordeningen en landsbesluiten	
– Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	
– Naturalisatieverzoeken (registratie, toetsing en doorzending)	
Uitvoeringstaken	Ja
– Verstrekken van reisdocumenten	
– Verstrekken van visa	
– Behandelen van gratieverzoeken	
– Verlenen van toestemming voor uitlevering	
– Verlenen van het Nederlanderschap dmv optie	
– Verlenen van toestemming voor het overvliegen, landen, havenbezoeken en het doorkruisen van territoriale wateren	
– Adviseren over en doorgeleiden van Koninklijke onderscheidingen	
– Audit van de beveiliging van de uitgifte van paspoorten in Aruba	
– Beëdigingen	
– Opening zittingsjaar van de Staten	
– Behandelen van verzoek om militaire bijstand	
Bedrijfsvoering	Ja
aangekondigde prestatie begroting 2007	

4. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Ook in 2007 is wederom een dalende trend zichtbaar in het aantal ingediende naturalisatieverzoeken. Dit is grotendeels toe te schrijven aan de per 1 mei 2006 verplicht gestelde naturalisatietoets voor verzoeken die in Aruba worden ingediend.

Het Kabinet is in 2007 een uitgebreide mediacampagne gestart om het bezit van een geldig paspoort te bevorderen. In 2007 is een stijging van het aantal aangevraagde reisdocumenten door Nederlandse ingezetenen van Aruba zichtbaar.

Prestaties en productgegevens (in aantallen)	2004 realisatie	2005 realisatie	2006 realisatie	2007 realisatie
Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	4 600	4 700	4 400	4 257
Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	30	25	16	23
Naturalisatieverzoeken (registratie, toetsing, doorzending)	631	950	311	194
Reisdocumenten	216	139	173	279
Visa	250	126	124	135
Gratieverzoeken	2	14	36	43
Uitleveringen	20	3	5	0
Verlenen Nederlandschap dmv optie	57	68	32	33
Verlenen van toestemming voor het overvliegen, landen, havenbezoeken en het doorkruisen territoriale wateren	20	16	35	29
Adviseren en doorgeleiden voorstellen				
Koninklijke onderscheidingen	14	15	12	9
Audit van de beveiliging van de uitgifte van paspoorten in Aruba	0	0	0	1
Beëdigingen	5	38	5	8
Opening zittingsjaar van de Staten	1	1	1	1
Behandelen verzoek voor militaire bijstand	2	6	0	0

5. De bedrijfsvoeringparagraaf

a. Financiële rechtmatigheid

De begrotingsuitvoering 2007 is rechtmatig verlopen. Ieder jaar wordt door accountant Ernst & Young, in opdracht van de accountantsdienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een audit uitgevoerd van de financiële administratie.

b. Totstandkoming niet financiële beleidsinformatie

Voor de totstandkoming van de gegevens voor de tabel Uitvoering en Controle, Uitvoeringstaken geldt dat:

- De gegevens voor de categorieën 3, 4, 5 en 8 ontleend worden aan de registratie die het kabinet wettelijk verplicht is aan te houden, in combinatie met de verplichting tot het archiveren van de bijbehorende documenten. De genoemde registraties worden ondersteund door geautomatiseerde gegevensbestanden van onder andere het Reisdocumenten Aanvraag en Archief Systeem (RAAS) en het Visum Informatie Systeem (VIS).
- De gegevens voor de overige categorieën ontleend worden aan het geautomatiseerde archief bestand van het Kabinet dat in ieder geval alle inkomende en uitgaande stukken registreert waarvoor het Kabinet een archiveringsverplichting heeft.
- De gegevens ten behoeve van het jaarverslag zijn besproken en gevalideerd door de betrokken medewerkers. Het jaarverslag is in overeenstemming met artikel 5 RPE.

c. Financieel en Materieel beheer

De sturing van het financieel beheer vindt plaats op basis van een maandelijks vergelijk tussen het jaarplan, de geprojecteerde uitgaven en het maandelijks gegenereerde uitputtingsoverzicht.

Verbetering van materieel beheer vindt onder andere plaats op basis van de verschillende audits die zijn uitgevoerd door de ministeries van Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangaande de consulaire processen, de audit van de financiële processen door accountant Ernst & Young. Concreet aangegeven en opgepakte verbeterpunten zijn de formalisering van de (reeds in de praktijk toegepaste) functiescheiding bij de uitgifte van reisdocumenten en visa. Daarnaast is 2007 het eerste jaar waarin een beveiligingsfunctionaris ten behoeve van de beveiliging van de uitgifte van reisdocumenten in Aruba operationeel was.

d. Overige aspecten

Administratieve Organisatie

In aanvulling op de beschrijving van de werkprocessen in 2006 zijn in 2007 de werkprocessen van het Kabinet herontworpen ten behoeve van de optimalisering van de bedrijfsvoering. In 2008 zal de volledige implementatie daarvan zijn beslag krijgen. In 2007 is tevens een start gemaakt met de automatisering van de documentenstroom en informatievoorziening door middel van de invoering van een document managementsysteem. Het Kabinet wordt daarin begeleidt door adviesbureau KPMG.

Huisvesting

Ten behoeve van de beveiliging van het kabinet van de Gouverneur is in 2007 in aanvulling op de in 2006 genomen maatregelen de bouw van een hekwerk rond het kantoor gerealiseerd.

Daarnaast is in 2007 de geplande uitbreiding en verbouwing van het kantoor niet gerealiseerd. Dit is gelegen in omstandigheden buiten het kabinet. De vertraging van de realisatie van de bouwplannen van de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad heeft gezorgd dat dat gedeelte van het kantoor pas eind 2007 beschikbaar kwam voor het kabinet. Daarnaast heeft het land Aruba in het vierde kwartaal van 2007 besloten over de definitieve bestemming van het kantoor, waardoor de in 2007 voorgenomen verbouwplannen uitgesteld en bijgesteld dienden te worden. Het daarvoor beschikbare budget is doorgeschoven naar 2008.

Artikel 10. Nominaal en onvoorzien

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
10: Nominaal en onvoorzien	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Realisatie 2006	Realisatie 2007	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
1. loonbijstelling							
2. prijsbijstelling							
3. onvoorzien							
4. waarde-overdracht en waarde- overname							
5. taakstellingen							
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

C. JAARREKENING

5. VERANTWOORDINGSSTAAT

Verantwoordingsstaat 2007 van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het Kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB)

Bedragen in EUR1000

Omschrijving	(1)				(2)				(3)=(2)-(1)
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting				
	verplichtingen	uitgaven	ontvangsten	verplichtingen	ontvangsten	verplichtingen	uitgaven	ontvangsten	
TOTAAL	95 396	95 396	2 779	98 570	95 832	3 174	436	974	
1 Raad van State	52 094	52 094	1 454	51 071	49 190	-1 023	-2 904	421	
2 Algemene Rekenkamer	26 177	26 177	1 217	27 407	26 677	1 230	500	134	
3 De Nationale ombudsman	9 675	9 675	39	12 447	12 467	2 772	2 792	192	
4 Kanselarij der Nederlandse Orden	3 227	3 227	29	3 540	3 578	313	351	88	
5 Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	2 598	2 598	40	2 648	2 463	50	-135	139	
6 Kabinet van de Gouverneur van Aruba	1 625	1 625	0	1 457	1 457	-168	-168	66	
10 Nominaal en onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	

6. SALDIBALANS

SALDIBALANS PER 31 DECEMBER 2007 VAN DE OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN (II B)

1)	Uitgaven 2007	95 828 835,44	2)	Ontvangsten 2007	3 818 392,57
3)	Liquide middelen	1 200 401,92			
4)	Rekening-courant RHB		4a)	Rekening-courant RHB	89 809 498,13
5)	Uitgaven buiten begrotingsverband (intra-comptabele vorderingen)	485 562,83			
6)	Ontvangsten buiten begrotingsverband (intra-comptabele schulden)	3 886 909,49			
7)	Openstaande rechten		7a)	Tegenrekening openstaande rechten	0,00
8)	Extra-comptabele vorderingen	398 513,05	8a)	Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	398 513,05
9a)	Tegenrekening extracomptabele schulden		9)	Extra-comptabele schulden	
10)	Voorschotten	460 164,07	10a)	Tegenrekening voorschotten	460 164,07
11a)	Tegenrekening garantieverplichtingen		11)	Garantieverplichtingen	
12a)	Tegenrekening openstaande verplichtingen	5 140 890,96	12)	Openst. verplichtingen	5 140 890,96
13)	Deelnemingen		13a)	Tegenrekening deelnemingen	
TOTAAL		103 514 368,27	TOTAAL		103 514 368,27

Toelichting op de saldibalans van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten (II B) over het jaar 2007

Ad 1 en 2. Uitgaven en ontvangsten 2007

Bij de begrotingsuitgaven en -ontvangsten zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen met betrekking tot het jaar waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd (2007).

Ad 3. Liquide middelen

De post liquide middelen is opgebouwd uit het saldo bij de banken (gebaseerd op het laatste dagafschrift) en de contante gelden aanwezig in de kluis van de kasbeheerders.

Het totaalbedrag van € 1 200 402 is als volgt opgebouwd:

Raad van State	€ 6 070
Algemene Rekenkamer	€ 299
Nationale Ombudsman	€ 58
Kanselarij der Nederlandse Orden	€ 1 000
Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 1 116 751
Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 76 224
Totaal	€ 1 200 402

Ad 4. Rekening-courant RHB

Op de Rekening-courant met de Rijkshoofdboekhouding is de financiële verhouding met het ministerie van Financiën weergegeven. Opgenomen is het bedrag in overeenstemming met het saldobiljet van genoemd departement.

Ad 5. Uitgaven buiten begrotingsverband (intra-comptabele vorderingen)

Het bedrag van € 485 563 aan uitgaven buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

a	Vorderingen kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten:	
	Raad van State	€ 43 777
	Algemene Rekenkamer	€ 0
	Nationale ombudsman	€ 1 733
	Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 289 706
	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 959
b	Overige intra-comptabele vorderingen	€ 149 388
	Totaal	€ 485 563

Ad a. Vorderingen kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

De vorderingen van de Raad van State bestaan onder andere uit de post personeelsvoorschotten (€ 29 759), voorraad irischeques (€ 10 050) en de post crediteuren (€ 3 143).

De vorderingen van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen hebben betrekking op onder andere de post debiteuren N.A., vastlegging van openstaande paspoortgelden (€ 142 882), nog te betalen paspoortgelden eilandengebieden (€ 139 909) en KNIL (doorlopende declaratiesysteem) (€ 6 013).

Ad b. Overige intra-comptabele vorderingen

Deze post bestaat onder andere uit intra comptabele voorschotten waarvan de 2 posten uit 2006 (€ 8 087), teveel betaalde salarissen (€ 58 189) en bedragen die door de hoofdstukken zijn geboekt, via overlopende posten naar 2008 (€ 72 507).

Ad 6. Ontvangsten buiten begrotingsverband (intra-comptabele schulden)

Het bedrag van € 3 886 909 aan ontvangsten buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

a	Schulden kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten:	
	Raad van State	€ 236 830
	Algemene Rekenkamer	€ 8 060
	Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 1 012 477
	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 20 601
b	Nog af te dragen loonheffing en sociale premies	€ 2 582 460
c	Overige intra-comptabele schulden	€ 26 481
	Totaal	€ 3 886 909

Ad a. Schulden kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

De schuld van de Raad van State bestaat uit van rekening-courant houders ontvangen voorschotten griffierecht die maandelijks per incasso worden verrekend (€ 209 673).

De schuld van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen bestaat uit nog af te dragen paspoortgelden (€ 142 882) en budget ivm ondersteuning Gezag op de eilanden (€ 862 426).

Ad b. Nog af te dragen loonheffing en sociale premies

Het betreft de in de maand december 2007 ingehouden loonheffing en sociale premies die in de maand januari 2008 aan de betreffende instanties zijn doorbetaald.

Ad c. Overige intra-comptabele schulden

Het openstaande saldo betreft voornamelijk de reservering IKAP (€ 17 560) en restant is voor UWV (€ 8 921). Deze premies worden in januari 2008 doorbetaald.

Ad 8. Extra-comptabele vorderingen

Ad 8a. Tegenrekening extra-comptabele vorderingen

Het totaalbedrag van € 398 513 is als volgt opgebouwd:

Algemene Rekenkamer	€ 204 624
Nationale Ombudsman	€ 51 007
Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 142 882
Totaal	€ 398 513

Het saldo van de Algemene Rekenkamer is voornamelijk een vordering op de Gemeente Dordrecht (€ 40 595), Ministerie van Financiën (€ 16 958), de State audit offices SPO Hungary (€ 87 110) en een vordering op Milieu en Natuur Planbureau del. Van Leeuwen (€ 22 459). Alle afwikkelingen van de vorderingen vinden plaats in februari 2008.

De post van de Nationale Ombudsman is voornamelijk een vordering op het ministerie van BZK, vd Krogt (€ 40 507).

De post van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen betreft een vordering op de eilandgebieden betreffende paspoortgelden (€ 142 882).

Ad 10. Extra-comptabele voorschotten

Ad 10a. Tegenrekening extra-comptabele voorschotten

De saldi van de per 31 december 2007 openstaande voorschotten en van de in 2007 afgerekende voorschotten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Stand openstaande voorschotten per 31 december 2007:	
Algemene Rekenkamer	€ 222 364
Nationale Ombudsman	€ 237 800
<hr/>	
Totaal	€ 460 164

Overzicht afgerekende voorschotten in 2007:	
Raad van State	€ 206 920
Nationale Ombudsman	€ 258 416
<hr/>	
Totaal	€ 465 336

Toelichting stand openstaande voorschotten:

De posten van de Algemene Rekenkamer betreffen voornamelijk in 2007 aan Loyalis verstrekte voorschotten (€ 221 764). In februari 2008 worden de reisvoorschotten afgerekend.

De posten van de Nationale Ombudsman betreffen voorschotten aan Loyalis APPA (€ 237 800). Deze zullen na ontvangst van een (goedkeurende) accountantsverklaring worden afgewikkeld.

Ad 12. Openstaande verplichtingen**Ad 12a. Tegenrekening openstaande verplichtingen**

Het bedrag van € 5 140 891 aan openstaande verplichtingen is als volgt opgebouwd:

Verplichtingen 1 januari 2007		€ 2 917 461
Aangegane verplichtingen in 2007	€ 98 566 664 +	
	€ 101 484 125	
Tot betaling gekomen in 2007	€ 95 828 835	
Negatieve bijstellingen verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	€ 514 399	
		€ 96 343 234 -/-
Totaal openstaande verplichtingen per 31 december 2007		€ 5 140 891